

*Αν μια κραυγή μπορεί να κόψει
πέρα για πέρα σα σπαθί
απ' το γύρω κόσμο τη Σκοτία,
δώσε μου τώρα τη λαβή.*

HUGH MACDIARMID,
"To Circumjack Cencrastus"

Κάρνμορ, Νοέμβρης 1898

Τυλιγμένη με την πιο ζεστή της κάπα και το σάλι της, η Λίβι Έρκαρτ βημάτιζε νευρικά πάνω στα φραγωμένα πλακάκια της κουζίνας. Το δωμάτιο με τους κεραμιδί τοίχους έμοιαζε σωστό καταφύγιο με την πυρωμένη θερμάστρα και τα ράφια που ήταν φορτωμένα με πιατικά, έξω όμως ο άνεμος λυσομανούσε και μούγκριζε γύρω απ' το σπίτι και το αποστακτήριο με μια απόκοσμη ανθρώπινη φωνή, και η παγωνιά διαπερνούσε ακόμα και τους χοντρούς πέτρινους τοίχους του παλιού σπιτιού.

Ήταν η ανησυχία για τον άντρα της, τον Τσαρλς, που την είχε κρατήσει ξύπνια μέχρι τόσο αργά τη νύχτα. Ο Τσαρλς θα πρέπει να βρισκόταν στο δρόμο της επιστροφής απ' το Εδιμβούργο, όταν ξέσπασε η χιονοθύελλα, απρόσμενα πρόωπη για την εποχή, απρόσμενα σφοδρή για τέλη φθινοπώρου.

Και ο δρόμος από το Κοκ Μπριτζ προς το Τόμινταουλ, η διαδρομή που έπρεπε να κάνει ο Τσαρλς για να φτάσει στο Κάρνμορ, ήταν πάντα ο πρώτος στη Σκοτία που αποκλειόταν απ' το χιόνι. Μήπως η άμαξά του είχε ξεφύγει απ' το δρόμο, με το άλογο

και τον αμαξά τυφλωμένους απ' το παγερό τείχος που η λευκή θύελλα ύψωσε μπροστά τους καθώς ανηφόριζαν το πέρασμα; Μήπως ο άντρας της, ήδη εκείνη τη στιγμή, κειτόταν σε κάποιο χαντάκι ή σ' ένα χιονισμένο ανάχωμα, υποκύπτοντας αργά στο μούδιασμα του ψύχους;

Ο φόβος της την έκανε να πηγαινοέρχεται, ώρες αφότου είχε στείλει για ύπνο το γιο της, τον δεκαεξάχρονο Γουίλ, και καθώς ο χρόνος περνούσε, η επίγνωση της κατάστασής της την οδηγούσε στα πρόθυρα της απελπισίας. Παγιδευμένη μέσα στο ασφαλές σπίτι, ήταν εξίσου ανήμπορη με τον άμοιρο τον Τσαρλς, και ανίκανη να τον βοηθήσει. Σε λίγο δεν θα μπορούσε να φτάσει ούτε μέχρι το αποστακτήριο, πόσο μάλλον στο μονοπάτι που οδηγούσε στο μικρό χωριό του Τσάπελταουν.

Σωριάστηκε στην κουνιστή πολυθρόνα πλάι στη σόμπα, παλεύοντας να πνίξει τα δάκρυα που αρνιόταν να παραδεχτεί ότι ανέβαιναν στα μάτια της. Στο κάτω κάτω κρατούσε από την οικογένεια των Γκραντ, και οι Γκραντ δεν ήταν άμαθοι στους κινδύνους και τις δυσκολίες. Όχι μόνο είχαν επιβιώσει σε τούτη τη γη για γενιές ολόκληρες, αλλά είχαν επίσης ενημερώσει και παρόλο που η Λίβι είχε μεγαλώσει με τις σχετικές ανέσεις της πόλης, είχε πια ζήσει αρκετά στο Μπρέιζ ώστε να θεωρεί δεδομένες τις κακουχίες και την απομόνωση.

Και ο Τσαρλς . . . Ο Τσαρλς ήταν λογικός άνθρωπος· υπερβολικά λογικός, όπως τον ήξερε η Λίβι στα δεκαεφτά χρόνια του γάμου τους. Με τα πρώτα σημάδια της θύελλας, θα είχε αναζητήσει καταφύγιο σε κάποιο πανδοχείο ή αγρόκτημα. Ήταν ασφαλής, φυσικά και ήταν ασφαλής, και έτσι θα τον σκεφτόταν, λες και η ένταση της σκέψης της θα μπορούσε να τον προστατέψει.

Σηκώθηκε ξανά και πήγε στο παράθυρο. Σφούγ-

γισε το χοντρό τζάμι με το στρίφωμα της κάπας της, αλλά δεν διέκρινε τίποτα εκτός από ένα λευκό στρόβιλο. Τι θα έλεγε το πρωί στον Γουίλ αν ο πατέρας του δεν έδινε σημεία ζωής; Ένας νέος φόβος της έσφιξε την καρδιά. Αν και ήρεμο παιδί, ο Γουίλ ήταν πεισματάρης και παρορμητικός. Δεν θα δίσταζε να ξεκινήσει μέσα στα χιόνια, για να αναζητήσει τον πατέρα του.

Άναψε βιαστικά ένα κερί και άφησε τη ζεστασιά της κουζίνας για να βγει στη σκοτεινή παγωνιά του υπόλοιπου σπιτιού, με την καρδιά της να σφυροκοπά. Όταν όμως έφτασε στην κάμαρα του γιου της, στον πρώτο όροφο, τον βρήκε να κοιμάται βαθιά με το ένα μπράτσο έξω απ' το πάπλωμα και το πολυδιαβασμένο αντίτυπο της Απαγωγής¹ ανοιγμένο πάνω στο στήθος του. Τραβώντας απαλά το βιβλίο απ' το χέρι του, τακτοποιήσε τα σκεπάσματα και στάθηκε για λίγο να τον κοιτάξει. Από τον πατέρα του είχε κληρονομήσει τα αρμονικά χαρακτηριστικά και τα λεπτά, ίσια, καστανόξανθα μαλλιά, όπως και την αγάπη του για τα βιβλία και μια φλέβα ρομαντισμού. Για τον Γουίλ, ο Ντέιβι Μπάλφουρ και ο Ιακωβίτης Άλαν Μπρεκ² ήταν εξίσου πραγματικοί με τους φίλους του στο αποστακτήριο. Τελευταία όμως, ο ενθουσιασμός του για την Εξέγερση του '45³ έμοιαζε να έχει ατονήσει, και είχε αρχίσει να μιλάει περισσότερο για ποδήλατα ασφαλείας⁴ και καμινέτα, και για τα καινούργια ατμοκίνητα οχήματα που χρησιμοποιούσε ο Τζορτζ Σμιθ για να μεταφέρει ούισκι στο Ντραμιν. Απόλυτα φυσιολογικό για ένα αγόρι της ηλικίας του, η Λίβι το καταλάβαινε, ιδιαίτερα με την αλλαγή του αιώνα να απέχει λιγότερο από ένα χρόνο-ωστόσο την στενοχωρούσε που τον έβλεπε να ξεφεύγει απ' το ζεστό, ασφαλές περιβάλλον του αγροκτήματος, του χωριού και του αποστακτηρίου.

Με πιο αργό βήμα, η Λίβι κατέβηκε πάλι κάτω, ανατριχιάζοντας ακόμα και μέσα στην κάπα της, και

κουλουριάστηκε πάλι στην πολυθρόνα. Προσπίλωσε τη σκέψη της στον Τσαρλς, όταν όμως την πήρε επιτέλους ένας ταραγμένος ύπνος, δεν ήταν ο Τσαρλς που ήρθε στα όνειρά της.

Είδε το πρόσωπο μιας γυναίκας, ένα πρόσωπο σε σχήμα καρδιάς. Γνώριμα σκούρα κάστανα μάτια, τόσο όμοια με τα δικά της, την κοίταζαν κατάματα, αλλά η Λίβι ήξερε, με την αναμφισβήτητη βεβαιότητα των ονείρων, ότι δεν αντίκριζε το δικό της πρόσωπο. Τα μαλλιά της γυναίκας ήταν σκούρα και κατσαρά σαν τα δικά της, αλλά της τα είχαν κόψει κοντά, λες και είχε κάποια αρρώστια. Η φιγούρα του ονείρου φορούσε επίσης αλλόκοτα ρούχα, μια αμάνικη πουκαμίσια που θύμιζε νυχτικό ή εσώρουχο. Το ακάλυπτο δέρμα της ήταν σταρένιο, σαν δέρμα εργάτη, όταν όμως σπίκωσε το χέρι για να αγγίξει το μάγουλό της, η Λίβι είδε ότι τα χέρια της ήταν απαλά και ασπυμάδευτα.

Η γυναίκα έμοιαζε να κάθεται σε βαγόνι τρένου – η Λίβι αναγνώρισε το λίκνισμα της αμαξοστοιχίας – αλλά το θολό τοπίο έξω απ' τα παράθυρα προσπερνούσε με μια ταχύτητα που μόνο στα όνειρα μπορούσε να ισχύει.

Η Λίβι, προσπαθώντας να μιλήσει, πάλευε με την αχλή που έμοιαζε να την τυλίγει: «Τι . . . Ποια . . .» άρχισε να λέει, αλλά η εικόνα ξεθώριαζε. Ξαφνικά τρεμόπαιξε και θάμπωσε, σαν κάποιος να έσβησε μια λάμπα, αλλά η Λίβι έπαιρνε όρκο ότι την τελευταία στιγμή είδε στα μάτια της γυναίκας μια σπίθα αναγνώρισης.

Πετάχτηκε απ' τον ύπνο με ένα δυνατό καρδιοχτύπι, κατάλαβε όμως μεμιάς ότι δεν ήταν το όνειρο που την είχε ξυπνήσει. Ήταν ένας ήχος, μια κίνηση, στην πόρτα της κουζίνας. Η Λίβι σηκώθηκε φέρνοντας το χέρι στο λαιμό της, παραλύοντας από μια ξαφνική ελπίδα. «Τσαρλς;»